

Bankastjórarar funnust at statstrygd til Eik Banka

BÚSKAPUR Eik Banki fekk 17. mars í ár statsveðhald á 9,1 mia. kr., tí Eik grunnurin segði seg vilja seta pening í bankan, um tað gjørdist neyðugt. Donsk bløð undraðust 2. september á, hvussu grunnurin kundi veita bankanum trygd, tá meginparturin av hansara ognum var partabrøv í Eik. Í Jyllands-Postinum vóru dulnevndir danskir bankastjórar kelda til atfinningarnar

Uni Arge

Tá stórar kreppur taka seg upp, floymir almenna orðaskiftið yvir við spurningum um, hví tær komu í. Soleiðis er eisini, nú Finansiell Stabilitet hevur yvirtikið Eik Banka. Mangt verður staðfest, meiri verður spurt, og uppaftur meiri verður svarað komandi tíðina.

Men ávaringarlampurnar kring Eik Banka hava seinastu mánaðirnar blunkað fyri eygunum á teimum, ið hava hugt. Føroyskir fjølmiðlar hava skrivað atfinningarsamt um støðuna í bankanum, og tað hevur eisini Jyllands-Posturin, sum 2. september í ár undraðist á, at Eik Banki yvirhøvur fekk frið fyri Figgjareftirlitinum og Finansiell Stabilitet.

Í grein, sum journalisturin Thomas G. Svaneberg skrivaði á vinnusiðunum í Jyllands-Postinum hendan dagin, settu átta bankastjórar fram dulnevndar skuldsetingar um, at Eik Banki fekk serviðgerð av politiskum orsökum. Greinin kallaðist "Særpræget særbehandling" og róði framundir, at eisini Amagerbankin varð viðfarin ov lagaliga.

»Krakker Amagerbanken, vil det blandt andet få store konsekvenser for det københavnske ejendomsmarked.

10 | ERHVERV

BAG FACADEN

SÆRPRÆGET SÆRBEHANDLING

■ Eik Banki fik sin stærkt svækkede hovedaktionær til at garantere over for den danske stat.

■ Blandt bankdirektører er den udbredte opfattelse, at Eik – og Amagerbanken – har fået særbehandling, bl.a. af politiske grunde.

THOMAS G. SVANEBOG
thomas.svaneberg@jp.dk

HVORFOR LEVER Amagerbanken endnu, og hvorfor kunne Eik Banki få en statsgaranti, der er garanteret af en storaktionær, som ikke selv har nogen penge?

Adskillige bankdirektører har de seneste dage svaret, at de to pengeinstitutter får en ganske usædvanlig særbehandling, der er politisk begrundet.

Krakker Amagerbanken, vil det blandt andet få store konsekvenser for det københavnske ejendomsmarked. Og skal Eik Banki gennem en opslidende lukning, skal den danske regering gennem en tilsvarende opslidende debat med de færøske vælgere, og måske kan en lukning ligefrem ødelægge det spirende opsving på Atlanterhavssøerne.

Blandt andet derfor har de to banker fået særbehandling i forbindelse med deres ansøgninger om at få statsgaranti fra bankpakke II, som administreres af Finanstilsynet.

SÅDAN LYDER i hvert fald en del af analysen fra otte nuværende og tidligere direktører, som Morgenavisen Jyllands-Posten har været i kontakt med. De vil ikke lægge navn til spekulationerne, for de ved, at deres udfald risikerer at ramme dem selv. Desuden erkender de fleste af dem, at de heller ikke kender sagerne godt nok til at skulle forsvare deres standpunkt i en offentlig debat.

net, fordi familien allerede har vist talent for at nedbringe gælden i huset og i øvrigt har betalt bilen kontant. Den anden nabo bliver bedt om at komme igen med et revideret budget, for banken vil snakke nye lån. De løbende udgifter er ude af kontrol, og der er i øvrigt ikke er nogen i den nærmeste familie, der kan stille en kaution.

Ved den årlige vejfest i august roser den ene familie derfor banken til skyerne, mens den anden er voldsomt utilfreds. Da begge familier er meget private omkring deres økonomi, finder de aldrig ud af, hvorfor de har fået så forskellig behandling, og så er det, at myterne om særbehandling opstår.

MEGET ANDERLEDES er det ikke med de bankdirektører, der ikke forstår, hvorfor Eik Banki kunne få en statsgaranti på så tilsyneladende billigt et grundlag. Banken kunne den 17. marts i år som en af de første fortælle, at man har fået en individuel statsgaranti fra Bankpakke II på 9,1 mia. kr. Aftalen var indgået med Finansiell Stabilitet og betyder, at kreditorerne kan låne banken 9 mia. kr. og vide, at pengene er garanteret af den danske stat.

Adm. direktør Marner Jacobsen var lykkelig for aftalen og skrev i en meddelelse, at garantien skulle bruges til at refinansiere lån, der forfalder i 2010 og 2011 og i øvrigt sikrer banken en komfortabel likviditet. Den store kaution fik allerede i marts naboerne i de danske banker til stilfærdigt at antyde, at der måtte ligge politiske motiver bag. For det første havde Eik Banki fået en meget hurtig sagsbehandling, for det andet var garantien på 9 mia. kr. meget stor, og for det tredje havde de færøske selskabsmyndigheder tidligere givet hovedaktionæren en venlig behandling.

Eik Banki er blandt andet ore tab på udlån jendomsprojekskyndte sig at aligheden for at ene hjem ved at

Eik Bank

Direktør i Eik Bank:
Marner Jacobsen

Finansiell Stabilitet

Direktør i Finansiell Stabilitet:
Henrik Bjerre Nielsen

AKTØRERNE

Eik FONDEN

DEN TOMME GARANTI TIL FINANSIELL STABILITET

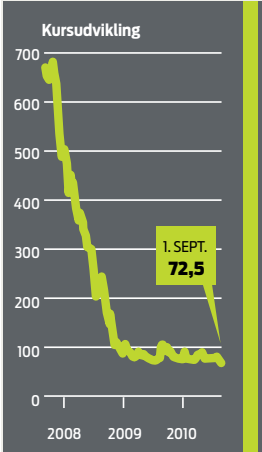
- Eik Grunnurin (Eik Fonden, red.) ejer 52 pct. af aktierne i Eik Bank P/F, der igen ejer Eik Danmark A/S 100 pct.
- Finansiell Stabilitet stillede i marts 2010 en garanti på 9,1 mia. kr. for Eik Bank P/F.
- Eik Fonden lovede ved samme lejlighed den danske stat at tilføre kapital til banken, så banken til enhver tid opfylder det højeste solvenskrav og det individuelle solvensbehov.

MEN HVAD ER DEN GARANTI VÆRD, NÅR:

- Eik Fonden i løbet af 2008 og 2009 har haft underskud på henholdsvis 435 mio. kr. og 660 mio. kr.
- Eik Fondens egenkapital nu er på 853 mio. kr., som ikke umiddelbart kan realiseres, idet værdien af aktierne i Eik Bank er bogført til 703 mio. kr., hvilket er det dobbelte af den aktuelle værdi.

Eik Bank nuværende markedsværdi er 585 mio. kr.

Kursudvikling

Eik Banki

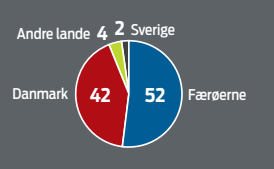
→ Stiftet i 1832 som Færø Amts Sparekasse. Indtil 1956 bestod banken kun af en afdeling.

→ Banken består i dag af 17 afdelinger fordelt over alle øerne samt siden 2007 Eik Bank Danmark, der tidligere hed Skandiabanken.

→ 334 ansatte.

Bankens udlån

Fordeling i pct.

Eik Banki koncernen

Halvårstal i mio. kr.

	1. halvår 2009	1. halvår 2010
Overskud før skat	87,0	1,0
Netto renteindtægter	245,6	308,2

Udvikling i egenkapital

I mia. kr.

Fakta

Jyllands-Posturin var ikki einasta blaðið, sum 2. september í ár fanst at statstrygdini til Eik og støðuni hjá Eik grunninum. Blaðið Arbejderen skrivaði soleiðis sama dag:

»Den danske stat har givet den dansk-færøske bank Eik Bank en statsgaranti på 9,1 milliarder kroner, som banken nu kan gå ud og optage et treårigt lån for. Til gengæld har staten fået et løfte om, at bankens storaktionær vil skyde penge i banken, hvis der opstår problemer. Det problem er der sådan set allerede. For bankens storaktionær, den færøske fond Eik Grunnurin, har nemlig ingen penge.«

Og skal Eik Banki gennem en opslidende lukning, skal den danske regering gennem en tilsvarende opslidende debat med de færøske vælgere, og måske kan en lukning ligefrem ødelægge det spirende opsving på Atlanterhavssøerne,« skrivaði Thomas G. Svaneberg.

Skjót viðgerð

Hetta var orsök in til, segði hann, at Eik Banki og Amagerbanken høvdu fingið serviðgerð í sambandi við teirra umsóknir um at fáa statsveðhald úr Bankapakka

II, ið Figgjareftirlitið umsitur. Danski journalisturin styðjaði seg til útsagnirnar hjá átta dulnevndum bankastjórum, ið ikki skiltu, hví Eik fekk statsveðhald.

Eik Banki kunngjórði 17. mars, at hann hevði fingið statsveðhald úr Bankapakka II á 9,1 mia. kr. Avtalan var gjørð við Finansiell Stabilitet. Hon hevði við sær, at kreditorarnir kundu læna bankanum 9,1 mia. kr. og vita, at staturin veðhelt fyri pengunum. Pengarnir skuldu brúkast at endurfiggja lån, ið fullu til gjaldingar í 2010 og

2011, og annars at styrkja um gjaldfórðið.

»Den store kaution fik allerede i marts naboerne i de danske banker til stilfærdigt at antyde, at der måtte ligge politiske motiver bag,« skrivaði Jyllands-Posturin 2. september. »For det første havde Eik Banki fået en meget hurtig sagsbehandling, for det andet var garantien på 9 mia. kr. meget stor, og for det tredje havde de færøske selskabsmyndigheder tidligere givet hovedaktionæren en venlig behandling.«

Illgrunin hjá dulnevndu

bankastjórunum gjørdist ikki minni, tá roknskapurin hjá Eik grunninum fyri 2009 gjørdist tøkur eftir summ-arfrítíðina. Grunnurin skrivaði, at hann hevði bundið seg til at veita Eik Banka kapital, um tað gjørdist neyðugt. Hetta undraði bankastjórarar sáran, tí ognirnar í grunninum vóru fyri tað mesta partabrøv í Eik Banka, og spurningurin var tí, hvørjum grunnurin yvirhøvur kundi veita trygd við.

Hamarin fellur

Stjór in Finansiell Stabilitet, Henrik Bjerre Nielsen, segði fyrr í ár við Børsen, at tá Finansiell Stabilitet veitti Eik Banka statstrygdina, hevði felagið einans atgongd til roknskapin hjá Eik grunninum fyri 2008. Men hetta hildu bankastjórarar ikki nógv um, tí felagið hevði frammanundan fleiri ferðir fingið atgongd til ógrannskoðaðar roknskapir í sambandi við nýggjar avtalur.

Men so fekk Finansiell Stabilitet atgongd til roknskapin fyri 2009 og vildi hava grunnin at greiða frá, hvussu hann kundi liva upp til sína trygd móttvegis Eik Banka, tá eginognin var 835 mió. kr., samstundis sum partabrøvini hjá grunninum í Eik Banka vóru bókførð til 703 mió. kr. Fyrst í september væntaði Jyllands-Posturin ikki, at hesir spurningar yvirhøvur fóru at fáa nakra avleiðing fyri Eik Banka.

Men 27. september brast so bumban. Figgjareftirlitið setti tummilskrúvurnar á Eik, og um hann ikki fann góðar tvær milliardir krónur innan 57 tímar, varð hann avtikin sum sjálvstøðugur banki og endaði undir Finansiell Stabilitet. Tað megnaði Eik Banki ikki, og spurningurin er so, um dulnevndu bankastjórarar við sínum pástandum í Jyllands-Postinum óbeinleiðis trýstu Figgjareftirlitið at taka endaliga stigið imóti Eik Banka.

Um tað kann bara gitast.

ua@sosialurin.fo